

ULUSLARARASI
KADIN VE HUKUK SEMPOZYUMU

TÜRKİYE
BAROLAR BİRLİĞİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

KADIN VE HUKUK

6098 SAYILI TÜRK BORÇLAR KANUNU'NA GÖRE KEFALET SÖZLEŞMESİNDE EŞİN RIZASI

Arş. Gör. Fikriye Ceren SADIOĞLU[□]

Borçlar Hukukuna hâkim olan ilkelerden biri sözleşme özgürlüğü ilkesidir. Sözleşme özgürlüğü ilkesi kişilerin, sözleşmelerin kurulmasında ve koşullarının belirlenmesinde özgür iradeleriyle karar verebilme serbestisini ifade eder. Ancak bu özgürlük, mutlak ve sınırsız değildir. Bu özgürlüğün sözleşmeden veya kanundan doğan sınırları vardır. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 193. maddesine göre kanunda aksine hüküm bulunmadıkça eşlerden her biri, diğeri ve üçüncü kişilerle her türlü hukukî işlemi yapabilir. Bu ilkeye göre eşler, herhangi bir kişinin ya da makamın onayını almaksızın her türlü hukukî işlemi yapabilirler. Fakat eşlerin sözleşme özgürlüğüne, ailenin korunması amacıyla, kanunlarla bazı sınırlamalar getirilmiştir. Türk Medeni Kanunu'nda kabul edilen kadın erkek eşitliği ilkesi gereği bu sınırlamalar, hem kadın hem de erkek eş için geçerlidir. **Amaç:** Bahsettiğimiz bu sınırlamalardan biri, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 584. maddesinde düzenlenmiştir. Hükme göre eşlerden birinin kefalet sözleşmesi yapabilmesi, diğeri eşin rızasına bağlanmıştır. Aynı maddede diğeri eşin rızasının aranmayacağı istisnâî durumlara da yer verilmiştir. Bu çalışmada kefalet sözleşmesinde eşin rızası şartının hukukî niteliği tartışılarak, bu şartın aranmadığı durumlar incelenmiştir. Ayrıca maddede değinilmemiş olsa da uygulamada karşımıza çıkabilecek olan bazı hususlarda nasıl bir yol izlenmesi gerektiği konusunda çözüm önerilerinin sunulması amaçlanmıştır. **Yöntem:** İlgili düzenlemenin madde gerekçeleri araştırılmış, konu ile ilgili Türk Hukukundaki çalışmalardan, Yargıtay kararlarından ve kaynak İsviçre Borçlar Kanunu'nun 494. maddesine ilişkin doktrinindeki açıklamalardan yararlanılmıştır. Düzenlemenin yeterli olmadığı noktalara ilişkin olarak çözüm önerileri sunulurken normun koruma amacına dikkat edilmiş, temelde ailenin ve özellikle kadının korunması amacının yattığı gerçeği göz önünde tutulmuştur. **Tartışma ve Temel Sonuçlar:** Söz konusu düzenleme, uygulamada karşılaşılan problemlere uygulanması gerektiğinde bazı noktalarda eksik kalmakta, yoruma muhtaç bulunmaktadır. Ayrıca bu hükümle her ne kadar ailenin korunması amaçlansa da bu amaca ne kadar hizmet ettiği tartışmalıdır.

[□] Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi (cerenpalaz@gazi.edu.tr)